

1		Miljø og fasiliteter													
1.1	Nivå	Hensiktsmessige lokaler	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkteamets kommentarer	Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
1.1.1	1	Inngangen er tydelig merket - det er lett å finne frem.						Nivå 1	32	0	0	0	0	0	0
1.1.2	1	Det er mulig å kjøre heit frem til inngangen i en akutt situasjon.		LOV-1999-07-02-61 §2-2				Nivå 2	13	0	0	0	0	0	0
1.1.3	2	Det er lett å komme til enheten med offentlig kommunikasjon eller bil.						Nivå 3	2	0	0	0	0	0	0
1.1.4	1	Enheten oppfyller forsvarlige hygienestandarder.		FOR-2005-06-17-610 §1-1, §1-2,§2-1- §2-3				Total	47	0	0	0	0	0	0
1.1.5	3	Enheten har tiltak for bærekraft og miljøhensyn slik som tiltak for energieffektivisering, reduksjon av matsvinn, grønn innkjøpspraksis, kildesortering, gjenbruk, miljøvennlig byggdrift.													
1.1.6	2	Enheten har tilstrekkelig tilgang på renholdstjenester, slik at klinisk personell kan prioritere pasientbehandling.													
1.1.7	2	Enheten har gode rutiner for fast vedlikehold og mulighet for umiddelbar utbedring ved behov.	For eksempel ved hærverk (Omhandler omgivelers betydning på symbolsk nivå)												
1.1.8	1	Enheten er innredet for å passe til barn og unge under deres opphold.	Feks: bevisste fargevalg, tekstiler, møbler osv. tilpasset barn og unges behov (Omhandler omgivelers betydning på funksjonelt og symbolsk nivå)	FOR-2000-12-01-1217 §4											
1.1.9	2	Pasientene har mulighet til utsikt (f.eks til natur, grøntarealer eller omgivelser).	(Omhandler omgivelers betydning på estetisk nivå)												
1.1.10	2	Temperaturen i pasientrom kan reguleres.													
1.1.11	2	Et funksjonelt verterom er tilgjengelig for pasienter, pårørende, besøkende og samarbeidspartnere.													
1.1.12	2	Hobbyrom er tilgjengelig, funksjonelt og store nok.		LOV-1999-07-02-63 § 6-3											
1.1.13	2	Pasientene har tilgang til hage/ uteområde som kan gi naturopplevelser	(Omhandler omgivelers betydning på estetisk nivå)												
1.1.14	1	Det er lett å ta pasientene med på utendørsaktiviteter. Også de som er underlagt tvang.		FOR-2011-12-16-1258 §3 d, LOV-1999-07-02-63 §6-3											
1.1.15	2	Enheten har rom som passer for både gruppemøter og individuelle samtaler.		FOR-2011-12-16-1258 §3											
1.1.16	1	Det finnes tilstrekkelig egnede rom for måltider som også egner seg for måltidsstøtte.													
1.1.17	1	Enheten har egne lokaler i nærheten som er egnet og utstyrt for å ivareta pasientenes undervisningsløp.	Med undervisningsløp menes skolegang.	Udir-6-2014 /FOR-2011-12-16-1258 §3c											
1.1.18	1	Det finnes skjermingsrom:	Skjermingsrom benyttes til å holde pasienter atskilt i egne lokaler, hvor man også kan nektes tilgang til fasilitetene i den delen av sengeposten der vanlig sosialt fellesskap foregår.	LOV-1999-07-02-62 § 4-3, FOR-2011-12-16-1258 §3h og §18											
1.1.19	1	i) med mulighet for observasjon av hele rommet.		FOR-2011-12-16-1258, kap.1 §3b											
1.1.20	1	ii) med god ventilasjon uten støy.		FOR-2011-12-16-1258 , kap.1 §3											
1.1.21	1	iii) med eget toalett, vask og dusj.		FOR-2011-12-16-1258, kap.1 §3											
1.1.22	1	iv) uten risikoelementer for pasientene og ansatte.	NB: nøye gjennomgang av risikoelementer ved skjerming. - toalettlokk som kan fjernes - mulige hengningspunkter - andre gjenstander som kan skade om pasientene/ansatte faller på dem, osv.)	FOR-2011-12-16-1258 §3 f) g) h), Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)											
1.1.23	1	v) med system for enkel kommunikasjon med de ansatte på enheten.		FOR-2011-12-16-1258 §3 f) g) h)											
1.1.24	2	vi) som er tilfredsstillende lydisolert.		FOR-2011-12-16-1258 §3 g											
1.1.25	3	I tillegg til et skjermingsrom og pasientrom finnes det et egnet arealer hvor pasienter kan trekke seg tilbake													
1.1.26	1	Minimum én pårørende har adgang til gratis mat v/ overnatting og samvær store deler av døgnet, og ellers tilgang til å kjøpe mat til personalpris.		FOR-2000-12-01-1217 § 9											
1.1.27	2	Pårørende har adgang til enkel servering som kaffe, te, vann.		LOV-1999-07-02-63 §6-2, FOR-2000-12-01-1217 §6											
1.1.28	1	Enheten kan tilby overnatting for minimum én pårørende for alle under 18 år.		FOR-2000-12-01-1217 §6, LOV-1999-07-02-63 § 6-2											
1.1.29	1	Når enheten er på samme område som psykiatriske enheter for voksne skal fasiliteter for pasientene være separat/adskilt.		FOR-2000-12-01-1217 §4, FOR-2011-12-16-1258 §3											
1.1.30	1	Lokalene har universell utforming - egner seg for alle; også funksjonshemmede.		FOR-2017-06-19-840 § 12-1 eller § 12-7											
1.1.31	1	Lokalene sikrer trygg behandling av personopplysninger og ivaretagelse av personvernet.	Eks: Vegger til vaktrom/ møterom/ telefonrom er tilstrekkelig lydisolert, arbeidsstasjoner er plassert slik at personopplysninger ikke kan bli synlig for uvedkommende, pasientopplysninger på papir oppbevares innelåst.	LOV-1999-07-02-61 §3-2, FOR-2011-12-16-1258 §3, LOV-2014-06-20-42											
1.1.32	1	Enheten har tilgang på undersøkelsesrom for akutte medisinske/somatiske intervensjoner.		FOR-2011-12-16-1258 §3											
1.1.33	1	Ansatte har tilgang på eget spise- og pauserom.		FOR-2011-12-06-1356 § 3-5											
1.2		Pasientens rettigheter og verdighet	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkteamets kommentarer								
1.2.1	1	Enheten har besøksrom (og oppholdsrom for pårørende), og dette er familievennlig med bl.a. leker.		LOV-1999-07-02-62 § 4-5, LOV-1999-07-02-63 §6-2, FOR-2000-12-01-1217 §6											

1.2.2	1	Pasienter kan bruke (evt. låne) telefon, sende og motta post.		LOV-1999-07-02-62 § 4-5, Barnekonvensjonen art. 16												
1.2.3	1	Pasientene har mulighet for å låse inn private eiendeler.		Barnekonvensjonen art. 16												
1.2.4	1	Pasientene har mulighet til å praktisere sitt livssyn.	Eks: delta i liturgiske handlinger, lytte til religiøs musikk og sang	LOV-1999-07-02-62 §4-2, Barnekonvensjonen art. 14												
1.3		Trygt miljø	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer									
1.3.1	1	Legemidler oppbevares forsvarlig og utilgjengelig for uvedkommende.		FOR-2008-04-03-320 § 6												
1.3.2	1	Det er gode siktilinjer i enheten og lett å ha oversikt.		FOR-2011-12-16-1258 §3												
1.3.3	1	Innganger/utganger er slik at ansatte kan se hvem som kommer og går. Hvis nødvendig brukes kameraovervåking.	Institusjonen skal være fysisk utformet og materielt utstyrt på en slik måte at kravet til forsvarlig helsehjelp kan ivaretas, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2. Er det uforsvarlig uten kamera? I personvernregelverket finner man mange generelle regler for hvilke plikter en virksomhet har når den behandler personopplysninger - slik som opptak fra kamera. Disse pliktene må alle som driver kameraovervåking sette seg inn i.	FOR-2011-12-16-1258§3 og LOV-1999-07-02-61§ 2-2												
1.3.4	1	Det er dokumentert at brannforskrifter følges med regelmessige brannøvelser, inkl. evakuering én gang årlig.	NHO har anbefalt øvelser minst hvert andre år. I følge norskbrannvern.no er det vanlig med minimum halvårlege øvelser på sykehus/ eldresentre	FOR-2015-12-17-1710												
1.3.5	1	Det finnes hjertestarter på et tydelig markert sted og det er etablert rutine for at den sjekkes regelmessig og etter hver bruk. Alle pasienter kan sjekkes innen tre minutter etter at stans er oppdaget.		LOV-1999-07-02-64 §7; NNR retningslinjer 2015.												
1.3.6	1	Ansatte har et nødkommunikasjonssystem (alarm).		LOV-1999-07-02-64 §4, §7												
1.3.7	1	Pasient og pårørende kan raskt varsle personal i nødsituasjoner.		LOV-1999-07-02-61§ 2-2, FOR-2011-12-16-1258 §3												
1.4		Mat	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer									
1.4.1	1	Det finnes et utvalg av mat i tråd med individuelle kulturelle, ernæringsmessige og kliniske behov.		LOV-1999-07-02-62 §4-2, Barnekonvensjonen art. 2												
1.4.2	2	Det legges til rette for feedback fra ungdommene om kosttilbudet, og den benyttes i justering av kosttilbudet ved enheten.	På noen enheter blir dette et nivå 3 standard fordi de har ingen påvirkningsmuligheter over maten som serveres, men i en tilpasset helsevesen bør det finnes slike muligheter og derfor er det plassert på nivå 2.)	Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet, kap. 4												
1.5		Utforming av miljøet	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer									
1.5.1	2	Brukermedvirkning benyttes når det gjøres endringer i enhetens fysiske miljø og fasiliteter på pasientrom og i fellesarealer.		LOV-1999-07-02-62 §4-2, Barnekonvensjonen, art. 12, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet, kap. 4												
		Spørsmål om forbedringsarbeid når det gjelder miljø og fasiliteter siste året														
		Hvilke mål har dere hatt for forbedring når det gjelder miljø og fasiliteter siste året?														
		Hva har dere oppnådd av forbedring når det gjelder miljø og fasiliteter det siste året?														
		Hva har vært hindringene for forbedring når det gjelder miljø og fasiliteter siste året?														
		Hvordan vil dere videreutvikle enheten når det gjelder miljø og fasiliteter fremover?														

2	Bemanningsnormer						Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
2.1	Bemanningsnormer													
2.1.1	1	Ved behov for tett oppfølging og intervensjon, kan grunnbemanning raskt suppleres tilstrekkelig for å sikre forsvarlig drift.		FOR-2011-12-16-1258 §4			Nivå 1	32	0	0	0	0	0	0
2.1.2	1	Nattevaktdekning er minimum tre ansatte per ti senger. Det må være minimum to våkne nattevakter.		FOR-2011-12-16-1258 §4			Nivå 2	17	0	0	0	0	0	0
2.1.3	1	Ansvarshavende miljøterapeut kan (i leders fravær) innkalle ekstra ressurser for å sikre forsvarlig drift.		FOR-2011-12-16-1258 §4			Nivå 3	3	0	0	0	0	0	0
2.1.4	2	Minimum 85 % av faste ansatte på dag- og kveldsstillingene har heltidsstillinger.					Total	52	0	0	0	0	0	0
2.1.5	1	Alle ekstravakter får opplæringsvakter.		LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §6f og §7b										
2.1.6	1	Det er minimum én sykepleier/ vernepleier på hver vakt. Driften sikrer forsvarlig legemiddelhåndtering og somatisk behandling hele døgnet.		FOR-2008-04-03-320 §7-8										
2.2	Flerfaglig teamarbeid													
2.2.1	1	Enheten har en eller flere ansatte som er barneansvarlige med nødvendig kompetanse og tid til å fremme og koordinere oppfølging av mindreårige barn som pårørende (eks. søsken).		LOV-1999-07-02-61 §3-7 a, Pårørendeveileder kap. 5										
2.2.2	1	Enheten har vedtaksansvarlig psykolog eller lege tilgjengelig på hver vakt.	En vedtaksansvarlig kan forvalte tvang i psykisk helsevern	FOR-2011-12-16-1258, kap 1 §4										
2.2.3	1	Enheten har minimum én overlegesspesialist i barne- og ungdomspsykiatri.		FOR-2011-12-16-1258, kap 1 §4										
2.2.4	1	Enheten har minimum én psykologspesialist i barne- og ungdomspsykiatri (med vedtakskompetanse).	Vedtakskompetanse betyr å kunne forvalte tvang i psykisk helsevern	FOR-2011-12-16-1258, kap 1 §4										
2.2.5	2	Enheten har minimum én lege i spesialisering.												
2.2.6	2	Enheten har minimum én psykolog i spesialisering.												
2.2.7	3	Enheten har tilstrekkelig tilgang på klinisk ernæringsfysiolog.												
2.2.8	2	Administrativt personale bidrar til driften av enheten på en slik måte at enhetens klinikere i minst mulig grad må sette av arbeidstid til administrative oppgaver eller dekker behovet for administrative tjenester for klinikker.												
2.2.9	2	De relevante ansatte kjenner til sykehusets farmasøytiske oppslagsverk (REUS, Nasjonalt kompetansenettverk for legemidler til barn, sykehusapotek, m.fl.)												
2.2.10	1	Enheten har et vaktssystem som sikrer at faglig ansvarlig for vedtak er tilgjengelig hele døgnet. Vedkommende skal kunne stille ved enheten ved behov. Informasjon om hvordan vaktsystemet kontaktes er lett tilgjengelig på vaktrommet.		FOR-2011-12-16-1258, kap 1 §4										
2.2.11	2	Det er oppdaterte funksjonsbeskrivelse for alle stillinger.	F.eks årlig revisjon av funksjonsbeskrivelser.											
2.2.12	1	Enheten har en fast møtestruktur med faste kommunikasjonskanaler som sikrer tverrfaglig drøfting, diagnostisering, behandling og evaluering (inkl. spesialistinvolvering) gjennom hele pasientoppholdet.		LOV-1999-07-02-61 §2-2, Nasjonale pasientforløp PBU kap.4 og 5.										
2.2.13	2	Det er personalmøter med skriftlige referater minst én gang i måneden.												
2.2.14	1	Alle kliniske ansatte får adgang til felles elektronisk pasientjournal.	Det er viktig å huske at miljøterapeuter er behandlere med behov for de pasientopplysningene som er skrevet i journalene til andre faggrupper.	LOV-1999-07-02-64 kap 3. § 16, kap 8. §39										
2.2.15	1	Det finnes varslingsprosedyrer slik at ansattklager kan fremmes uten at deres arbeidsforhold settes i fare.		LOV-1999-07-02-64 kap. 3 §17, LOV-2017-12-15-107 §6, FOR-2016-10-28-1250 §6g										
2.2.16	2	Medarbeidersamtaler/ utviklingsamtaler gjennomføres minst årlig for å bidra til en åpen dialog om de ansattes tilfredshet og utføring av arbeid, med skriftlig avtale i etterkant.	Ofta er dette samtaler mellom leder og ansatt.	FOR-2016-10-28-1250 §6f og §7b										
2.3	Opplæring og rammebetingelser for kompetanseheving													
2.3.1	1	For klinisk personell skal IKT være tilgjengelig fra første dag i jobben.	IKT = Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	LOV-1999-07-02-64 kap 3 §16 og kap 8, §39										
2.3.2	2	Alle ansatte får opplæring i elektroniske hjelpemidler som sykehusets avviksmeldingssystem, eHåndbok, EQS, eller lignende og hvor de finner oppdaterte opplysninger om lovverket og faglitteratur.	Hensikten er at de alltid finner frem til siste oppdateringer, inkl. vant til å bruke lovdata.no.	LOV-1999-07-02-64 kap. 3 §17, LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §6f, §6c og §7b										
2.3.3	1	Alle ansatte skal ha en kompetanseplan.	En kompetanseplan beskriver f.eks. hvilke forventninger som stilles til den ansatte, og hvilke kompetansehevede tiltak som kan bidra til at den ansatte skal kunne innfri disse	LOV-1999-07-02-61 §3-10, LOV-1999-07-02-64 kap 3 §16, FOR-2016-10-28-1250 §6f og §7b										
2.3.4	2	Enheten har en oppdatert opplæringsplan og kostnadene for opplæringen er lagt inn i budsjett.		LOV-1999-07-02-61 §3-10, Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), FOR-2016-10-28-1250 §6f og §7b										
2.3.5	2	Ansatte mottar utdanningspermisjon i tråd med sin kompetanseplan.												

2.3.6	1	Utgifter til obligatorisk utdanning dekkes etter ev. fratrekk av DnLs eller NPFs sine bidrag.	DnL er Den norske Legeforening. NPF er Norsk Psykologforening. Omhandler betingelser for å beholde godkjente utdanningsstillinger for lege i spesialisering (US) og psykologer	LOV-1999-07-02-61 §3-5, §3-10												
2.4		Enheten har planer, rutiner eller prosedyrer som sikrer at ansatte får opplæring i:	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evalueringskåre	Enhetens kommentarer	Besøkteamets kommentarer									
2.4.1	1	Vurdering av suicidalitet (selvmordstanker, selvmordsforsøk og selvmord) som ledd i den helhetlige vurderingen ved innleggelse og underveis i oppfølgingen		LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §7b , Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)												
2.4.2	1	Vurdering av voldsrisiko som ledd i den helhetlige vurderingen ved innleggelse og underveis i oppfølgingen.														
2.4.3	1	Vurdering av om rus utgjør en risiko og kan påvirke behandlingen, som ledd i den helhetlige vurderingen ved innleggelse og underveis i oppfølgingen.														
2.4.4	1	Pasientrettigheter.		LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §7b												
2.4.5	1	Aktuelt medisinsk utstyr (f.eks sonde, sårstell, blodsukker, ekg, blodtrykk, puls). Opplæring skal dokumenteres.		LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2013-11-29-1373 §8												
2.4.6	1	Bruk av strukturerte utredninger, for eksempel psykose obs., ADL funksjoner.	Eks: psykose observasjoner, activities of daily living (ADL)	LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §7b												
2.4.7	1	Samtykke og samtykkekompetanse.	Samtykkekompetanse handler om pasientens evne til å forstå hva han faktisk sier ja eller nei til. Det er den som er ansvarlig for helsehjelpen, som har ansvar for å vurdere om pasienten har samtykkekompetanse.	LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §7b												
2.4.8	1	Gjeldende lovverk.	F.eks. pasientrettighetsloven, PHL, Barnevernslovverk, Helsepersonelloven, Journalloven, Barnekonvensjonen, mm.	LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §7b												
2.4.9	1	Hjerte- og lungeredning for alle ansatte, årlig.		LOV-1999-07-02-61 §3-10 FOR-2016-10-28-1250 §7b, FOR-2013-11-29-1373 §8 (gjelder medisinsk utstyr)												
2.4.10	1	Forebygging og håndtering av aggresjons- og voldsproblematikk . Minimum seks ganger for ansatte, per år.	Slik systematisk opplæring har fokus på hvordan man forebygger og forhindrer vold i tillegg til håndtering av episoder som kan oppstå.	LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §7b												
2.4.11	1	Kunnskap om barns utvikling og behov, mulige reaksjoner i forbindelse med sykdom/plager og institusjonsopphold, med hensyn tatt til barnets oppvekstkultur	Forskriften sier; Personalet må ha kunnskap om barns utvikling og behov, og informere og veilede foreldre om barns mulige reaksjoner i forbindelse med sykdommen og institusjonsoppholdet	LOV-1999-07-02-61 §3-10 FOR-2000-12-01-1217 §5												
2.4.12	1	Brukermedvirkning og støtte til pårørende, inkludert barn/søsken som pårørende.		LOV-1999-07-02-61 §3-10, Pårørendeveileder kap. 2.2, FOR-2016-10-28-1250 §7b, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørende medvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4												
2.5		Diverse vedr. opplæring og kompetanseheving	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevant lovverk	Evalueringskåre	Enhetens kommentarer	Besøkteamets kommentarer									
2.5.1	1	Det finnes rutiner for innføring av nye leger i vaktlaget. Praktis er nedskrevet og utdelt før første vakt.		FOR-2016-10-28-1250 §7b												
2.5.2	1	Alle ansatte får en introduksjonspakke og gjennomgang av driften ved enheten før de tar ansvar for behandling.	God praksis inkluderer «fotfølging» av en kollega på første dag, med innføring i holdningene nødvendig for en behandlingsfremmende kultur	LOV-1999-07-02-61§3-10, FOR-2016-10-28-1250 §6a, §6f og §7b												
2.5.3	2	Lege i spesialisering (US) får avsatt tid til fordypning i sin arbeidsplan.	Kriterier for godkjenning som utdanningsinstitusjon i Serås rapportering til Den norske legeforening													
2.5.4	3	Enheten deltar i relevant forskning på enhetens målgruppe og bidrar med kompetanseheving/fagutvikling på enhetens målgruppe.														
2.6		Veiledning	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevant lovverk	Evalueringskåre	Enhetens kommentarer	Besøkteamets kommentarer									

2.6.1	1	Alt klinisk personell har tilgang på veiledning og/ eller simulering - som totalt utgjør minst 2 timer pr måned.		LOV-1999-07-02-61 §3-10, FOR-2016-10-28-1250 §7b											
2.6.2	2	Ansatte i utdanningsstillinger får dekket sine krav om opplæring og veiledning.		LOV-1999-07-02-61 §3-5, §3-10, Reglementet for spesialistutdanningen NPF, FOR-2021-12-21-3790 §25											
2.6.3	2	Enhetsleder får nødvendig veiledning/supervisjon fra sin overordnede.													
2.6.4	2	Alle ansatte får adgang til emosjonell førstehjelp i etterkant av alvorlige hendelser.													
2.7		Rekruttering	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkssteamets kommentarer								
2.7.1	1	Alle ansatte som deltar i pasientbehandling blir sjekket opp mot autorisasjon i helseregister og har framvist gyldig politiattest før oppstart.		LOV-1999-07-02-64 Kap 4, §20a, LOV-1999-07-02-61 §3-17 (Disse paragrafer gjelder politiattest)											
2.7.2	2	I forbindelse med langtidsfravær eller svangerskapspermisjon handler ledelsen raskt for å sikre vikar.	For eksempel er det ikke god praksis at vikar for en gravid ansatt ikke er på plass ved termin.												
2.7.3	2	Ved avslutning av arbeidsforhold gjennomfører ledelsen en avsluttende samtale med vedkommende, og feedback gis til overordnede ledelse.													
2.7.4	3	Ledige stillinger lyses ut både eksternt og internt.													
		Spørsmål om forbedringsarbeid når det gjelder bemanning og opplæring siste året													
		Hvilke mål har dere hatt for forbedring når det gjelder bemanning og opplæring siste året?													
		Hva har dere oppnådd av forbedring når det gjelder bemanning og opplæring det siste året?													
		Hva har vært hindringene for forbedring når det gjelder bemanning og opplæring siste året?													
		Hvordan vil dere videreutvikle enheten når det gjelder bemanning og opplæring fremover?													

3	Innleggelse & utskrivelse						Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
3.1	Innleggelse													
3.1.1	1	Enheten har skriftlige kriterier for øyeblikkelig-hjelp-innleggelser på akutenheten.	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evalueringskåre	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer	Nivå 1	17	0	0	0	0	0
			Når enheten har blandete funksjoner blir det viktig at innleggelseskriterier skiller mellom dekning av øyeblikkelig hjelp, akutte henvendelser og planlagte innleggelser.	LOV-1999-07-02-61 §3-1, FOR-2016-10-28-1250 §7c										
3.1.2	2	Praktisk informasjon om enheten blir formidlet også skriftlig ved innleggelse.						Nivå 2	3	0	0	0	0	0
3.1.3	1	Ved innleggelse av pasienter som er i behov for, eller som allerede mottar kommunale tjenester, og som samtykker til informasjonsdeling, varsles kommunen innen 24 timer (eller så snart det lar seg gjøre)	Det er et krav i FOR-2011-11-18-1115 om å varsle kommunen innen 24 timer etter innleggelse om pasienten er i behov av kommunale helse - og omsorgstjenester. PLO står for Pleie og omsorgsmelding.	Nasjonale pasientforløp PBU kap. 4, FOR-2011-11-18-1115 §8 og §11, HOD, 2012, og Nasjonale pasientforløp kap 4				Nivå 3	0	0	0	0	0	0
3.1.4	2	Når en vurderingssamtale ikke fører til innleggelse, blir begrunnelsen gitt til henvisende instans, pasienten og pårørende med anbefalinger/ råd for annen aktuell behandling eller oppfølging.		Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4				Total	20	0	0	0	0	0
3.1.5	1	Ved slutten av vurderingssamtale er hensikten med innleggelsen forklart til pasienten og pårørende.		Nasjonale pasientforløp PBU kap.4, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4										
3.1.6	1	Enheten benytter standardiserte metoder for å måle effekt av behandling på symptomnivå, funksjonsnivå og livskvalitet som minimum		Nasjonale pasientforløp PBU kap. 5										
3.1.7	1	Det er etablert rutiner for vaktskifter, slik at vaktlaget er forsvarlig oppdatert når de overtar ansvaret.		FOR-2016-10-28-1250 §6										
3.2	Kontakt med pasientenes nettverk av profesjonelle hjelpere													
3.2.1	1	De involverte instansene kartlegges innen slutten av første virkedag.		Nasjonale pasientforløp PBU kap. 4										
3.3	Involvering av familie/pårørende, inkludert barn/søsken som pårørende													
3.3.1	1	Det avklares med foresatte om pasienten har mindreårige søsken, og deres behov for informasjon og oppfølging kartlegges og følges opp.		Nasjonale pasientforløp PBU kap. 4, Pårørendeveilederen kap. 5, Helsepersonelloven §10-a og b, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet, kap 4										
3.3.2	1	I akutte situasjoner og kriser bidrar enheten med psykososial støtte og informasjon til pårørende.		FOR-2000-12-01-1217 §6, Nasjonale pasientforløp PBU kap.6, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet, kap 4										
3.3.3	2	Enheten har en rutine for å informere om støttetiltak for pårørende.		Pårørendeveileder kap. 2.2, 6.1 og 6.2, LOV-1999-07-02-64 §10, LOV-1999-07-02-63 kapittel 3, Nasjonale pasientforløp PBU kap.6, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet, kap 4										
3.3.4	1	Pårørende inkluderes ved innleggelse og videre opphold (med mindre det finnes lovlig journalførte grunner til at dette ikke skal gjøres).		LOV-1999-07-02-63 § 3-1, §3-3, § 3-4, § 6-2, Barnekonvensjonen art.5, Pårørendeveileder, Nasjonale pasientforløp PBU kap.5, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet, kap 4										
3.3.5	1	Når foresatte er separert/ skilt bistår enheten til at den med daglig omsorg overholder sin plikt til å holde den andre med ansvar orientert om behandlingen til pasienten.	Om ungdommen er under Barnevernets omsorg, inkludert som fosterbarn, skal enheten bistå barnevern ved behov å sikre at eventuelt andre med foreldreansvar for den orientering om behandling de har krav på.	LOV-1999-07-02-63 §3-4, Barnekonvensjonen art.5, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet, kap 4										
3.4	Utskriving													

3.4.1	1	Før utskrivelse inviteres mottakende tjeneste til felles samarbeidsmøter for planlegging av videre tiltak/behandling.	Det øker sjansen for vellykket tilbakeføring om pasienten har klokkeslett for sitt første poliklinisk time etter utskrivning før de drar fra enheten, og pasientansvarlig og enheten er forent om prioriterte behandlingsfokus fremover. Ved rask utskrivning etter øyeblikkelig hjelp innleggelse kan telefonisk kontakt vise seg eneste mulighet fremfor den mer ideelle tilstedeværelse på møtet.	Nasjonale pasientforløp PBU kap. 6													
3.4.2	1	Ved avslutning av behandling samtales det om brukertilfredshet med pasient og pårørende.	Standardisert validert skjema for BUP døgn finnes ikke enda. Dette skal utvikles i samarbeid mellom KvLP og FHI med planlagt oppstart 2026.	Nasjonale pasientforløp PBU kap. 6, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 3													
3.4.3	1	Pasienten og pårørende får informasjon før utskrivelse om diagnoser som er relevante for videre tiltak.		Nasjonale pasientforløp PBU kap.6, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4													
3.4.4	1	Epikrisen er sendt ut til fastlege og henviser innen syv dager / lovpålagte frister med mindre pasienten motsetter seg det.	En epikrise er en kort skriftlig og sammenfattende framstilling av gjennomført undersøkelse eller behandling av en pasient, basert på tilgjengelige journalopplysninger	HSØ RHF 2015, Nasjonale pasientforløp PBU kap.6, LOV-1999-07-02-64 §45a													
3.4.5	1	Epikrisen inkluderer helhetlig vurdering av suicidalitet som er gjort på utskrivingsdagen.	En epikrise er en kort skriftlig og sammenfattende framstilling av gjennomført undersøkelse eller behandling av en pasient, basert på tilgjengelige journalopplysninger.	Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), LOV-1999-07-02-64 §45 a													
3.4.6	1	Ved utskrivning får pasienter og pårørende med seg informasjon som også sendes oppfølgende instans og fastlege. Den inkluderer bl.a. kontaktdetaljer til oppfølgende instans, tidspunkt for første møte ved poliklinikken og ev. medisinerings.		Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)													
3.4.7	1	Epikrisen inneholder aktuell medisinerings og indikasjon og fremtidig forventning om behov for medisinerings.	En epikrise er en kort skriftlig og sammenfattende framstilling av gjennomført undersøkelse eller behandling av en pasient, basert på tilgjengelige journalopplysninger	LOV-1999-07-02-64 §45 a													
		Spørsmål om forbedringsarbeid når det gjelder innleggelse og utskrivelse siste året															
		Hvilke mål har dere hatt for forbedring når det gjelder innleggelse og utskrivelse siste året?															
		Hva har dere oppnådd av forbedring når det gjelder innleggelse og utskrivelse det siste året?															
		Hva har vært hindringene for forbedring når det gjelder innleggelse og utskrivelse siste året?															
		Hvordan vil dere videreutvikle enheten når det gjelder innleggelse og utskrivelse fremover?															

4	Behandling og omsorg													
4.1	Utdredning	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkssteamets kommentarer	Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
4.1.1	1	Vold, rus og suicidalitet vurderes ved innleggelse, under oppfølging og ved utskrivelse. Basert på resultatet av vurderingen, skal det utarbeides tiltak for å redusere risikoen.	Selv-mord: Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), Vold/ seksuelle overgrep; LOV-1999-07-02-61 §2-1 f				Nivå 1	15	0	0	0	0	0	0
4.1.2	1	En somatisk legeundersøkelse er foretatt innen 72 timer etter innleggelse. Ved unntak skal vurderingen dokumenteres.	Vaktlaget skal kunne håndtere de nød-situasjoner som oppstår for eksempel overfor en bevisstløs pasient. Innen 4 t skal enheten ha tilgjengelig opplysning om sykdomshistorie, medisiner, ev. bivirkninger, og grunnleggende parameter som puls og blodtrykk. Dette blir mye lettere om enheten har adgang til journalen ved poliklinikk. En mer fullstendig undersøkelse skal tas innen 72 timer.				Nivå 2	3	0	0	0	0	0	0
4.2	Bredden av tiltak	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkssteamets kommentarer	Nivå 3	1	0	0	0	0	0	0
4.2.1	1	Enheten har familie og nettverksfokusert praksis.	Avgjøres ut fra vanlige krav til forsvarlighet i den konkrete situasjonen" Inkluderer familierapi og/ eller tiltak med systemisk perspektiv (pasient inkluderes i familierarbeid)	Pårørendeveileder, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4			Total	19	0	0	0	0	0	0
4.2.2	1	Blodprøver kan tas ved enheten.												
4.3	Strukturerte opplegg	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkssteamets kommentarer								
4.3.1	2	På kveld / helger er det satt av tid til aktivitetstilbud som er utviklet gjennom aktiv brukermedvirkning, og som er tilpasset pasientenes individuelle behandlingsplaner.	LOV-1999-07-02-62 §4-2, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4											
4.3.2	2	Pasientene har mulighet til daglig fysisk aktivitet avhengig av tilstand.	FOR-2000-12-01-1217 §12, LOV-1999-07-02-63 §6-3, LOV-1999-07-02-62 § 4-2, FOR-2011-12-16-1258 §3d og §3c											
4.4	Behandlingsplaner og individuell plan (IP)*	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkssteamets kommentarer								
4.4.1	1	Alle pasienter vurderes ift. behov om IP og vurderingen er journalført. Konklusjoner og oppdatering av status i IP inkluderes i epikrisen, inkludert ansvar for tiltak. Vurderingen skjer i samarbeid med pasienten og oppfølgende instans.	IP = Individuell Plan. En IP beskriver hvordan tjenestene skal samarbeide slik at man får en helhetlig oppfølging. Kommunen står for koordineringen av planen, mens enheten må vurdere om det er behov.	LOV-1999-07-02-64, kap. 7 §38a, LOV-1999-07-02-61 §2-5, LOV-1999-07-02-63§2-5, Nasjonale pasientforløp PBU kap. 4 og 5, Helsenorge Rettigheter IP, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4, FOR-2022-06-22-1110										
4.4.2	1	Det lages behandlingsplaner i samarbeid med pasienten og hvis mulig med pårørende. Hvis det ikke skjer i samarbeid med pasienter eller pårørende er grunnen journalført.	LOV-1999-07-02-62 §4-2, LOV-1999-07-02-63 § 3-1 til § 3-3, Barnekonvensjonen art. 12, Grunnloven art. 104, Nasjonale pasientforløp PBU kap. 5, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4											
4.4.3	1	Planer for mestring og håndtering av forverring/ kriser lages i samarbeid med pasienten og pårørende/søsken om mulig. Planene er tilgjengelige skriftlig og dokumentert i journal	Her menes opplysning som kan komme til nytte i praktisk håndtering av situasjoner som kan oppstå når pasienten ikke er ved enheten, for eksempel til legevakt, kontakt person ved poliklinikk, o.l.	Pårørendeveilederen, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4										
4.4.4	1	Pasient og pårørende, og aktuelle instanser, får kopi av relevante planer som er utarbeidet.	Nasjonale pasientforløp PBU kap. 4											

4.4.5	1	Pårørende og pasienter blir informert om mulighet for å ha med bistand / støtteperson i møter. Enheten tilrettelegger for dette.		Pårørendeveileder kap. 4,Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4											
4.5		Skole ved opphold over tid (over fem døgn)	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluerings (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer								
4.5.1	1	Pasientene får dekket sine krav til obligatorisk skole. Det reguleres i en tydelig samarbeidsavtale mellom Helseforetak og Fylkeskommunen om opplæring under opphold i spesialisthelsetjenesten.	Hvis opptaksområde er større enn en Fylkeskommune bør avtalen gjelde hele opptaksområde	LOV-1999-07-02-63 § 6-4, Barnekonvensjonen art. 28, FOR-2000-12-01-1217 §14, LOV-1998-07-17-61 § 2-1, § 3-1 og § 5-1,Udir-6-2014											
4.5.2	1	Pasientene kan følge sin videregående opplæring. Det ordnes i samarbeid med elevens skole, for eksempel: spesifikke lærebøker, interaktivt utstyr og lignende.		LOV-1998-07-17-61 § 13-3a, Udir-6-2014											
4.5.3	1	Lærerne kartlegger hver pasients opplæringsbehov og lager en opplæringsplan i samarbeid med hjemskolen. Aktuelle momenter tas med i Individuell Plan der dette er opprettet.		LOV-1998-07-17-61, Udir-6-2014 kap.4, FOR-2022-06-22-1110											
4.5.4	3	Relevant informasjon fra enhetens skole dokumenteres i epikrisen.													
4.5.5	1	Lærerne og enhetens helsepersonell hjelper pasientene med reintegrering i hjemmeskolen.		LOV-1998-07-17-61, Udir-6-2014											
4.5.6	2	Lærerne skal tilby møter med pårørende dersom undervisning varer i over fem dager og den skal fortsette videre en periode. Dette gjøres i samråd med eleven, hvis denne er over 15 år.													
4.5.7	1	Lærerne deltar på teammøter.		Udir-6-2014 kap.4											
4.5.8	1	Pasienter kan gjennomføre eksamener på enheten.													
		Spørsmål om forbedringsarbeid når det gjelder behandling og omsorg siste året													
		Hvilke mål har dere hatt for forbedring når det gjelder behandling og omsorg siste året?													
		Hva har dere oppnådd av forbedring når det gjelder behandling og omsorg det siste året?													
		Hva har vært hindringene for forbedring når det gjelder behandling og omsorg siste året?													
		Hvordan vil dere videreutvikle enheten når det gjelder behandling og omsorg fremover?													

5		Informasjon, samtykke og taushetsplikt													
5.1		Offentlig tilgjengelig informasjon om enheten.	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evalueringskåre	Enhetskommentarer	Besøkteamets kommentarer	Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
5.1.1	3	Informasjon om enheten er lett tilgjengelig på internett for henvisere og samarbeidspartnere.	Inkl. retningslinjer for øyeblikkelig hjelp og akutte henvendelser. Inklusjons og eksklusjons kriterier for øyeblikkelig hjelp er spesifisert					Nivå 1	15	0	0	0	0	0	0
5.2		Informasjon til pasienter og pårørende; Pasienter og pårørende gis en tilpasset skriftlig og muntlig informasjon om følgende temaer:	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evalueringskåre	Enhetskommentarer	Besøkteamets kommentarer	Nivå 2	2	0	0	0	0	0	0
5.2.1	1	i) Rutiner og tilbud i avdelingen (hva tilbudet innebærer, hvordan pasientene deltar, struktur på dagene, husregler osv.).	Orienteringen om tilbudet bidrar til at de får en forståelse for hensikten med flerfaglighet, team sammensetning og behandlingsmøter	Pårørendeveileder, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4				Nivå 3	4	0	0	0	0	0	0
5.2.2	1	ii) hvordan pasientene kan få innsyn i egen journal, inkludert rutiner for å lese elektronisk journal.		Pårørendeveileder, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4				Total	21	0	0	0	0	0	0
5.2.3	1	iii) håndtering av taushetsplikt og opplysningsplikt til pårørende.		Pårørendeveileder, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4											
5.2.4	1	iv) når opplysning blir delt, internt og med andre instanser eller pårørende.		Pårørendeveileder, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4											
5.2.5	1	v) hvordan de kan kontakte brukerorganisasjoner eller andre aktuelle instanser, som barneombudet, pasientombudet og sivilombudet.		Pårørendeveileder, Nasjonale pasientforløp PBU kap. 6, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4											
5.2.6	1	vi) Enhetsens tilbud til pårørende under innleggelsen (f.eks. familiesamtaler, foreldresamtaler, veiledning)		Pårørendeveileder, Nasjonale pasientforløp PBU kap.8, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4											
5.2.7	1	vii) at det regionale helseforetaket i barnets bostedsregion dekker reiseutgifter for pårørende ledsager i forbindelse med innleggelse og utskrivning, når de tilkalles institusjonen, og én gang i uken ved innleggelse utover 14 dager.		LOV-1999-07-02-63 §2-6, FOR-2000-12-01-1217 §10, FOR-2015-06-25-793 § 1											
5.2.8	1	viii) Klagerett på vedtak som kan fremsettes for den faglige ansvarlige for vedtaket eller annet helsepersonell, og klagerett direkte til Kontrollkomisjonen, Statsforvalteren og Sivilombudet.	Hvis alle informeres skåres 2.	Pårørendeveileder, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, §7-2, §7-4 og §8-3, LOV-1999-07-02-64 §10, LOV-1999-07-02-62 §6-1, FOR-2011-12-16-1258 § 28											
5.2.9	2	Informasjonen som deles ut om temaene nevnt i standardene over, er utarbeidet med brukermedvirkning.		Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4											
5.3		Kontaktpersoner	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evalueringskåre	Enhetskommentarer	Besøkteamets kommentarer								
5.3.1	1	Pasienter og pårørende blir orientert, muntlig og skriftlig, om hvem som er oppnevnt som behandlingsansvarlig, spesialist, og kontaktperson/ miljøterapeuter/ ansvarlig miljøterapeut i teamet.		Pårørendeveileder, LOV-1999-07-02-63 kap. 3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4											
5.3.2	2	Ansatte bærer synlig ID-kort/navneskilt.													
5.3.3	3	Det finnes en tavle med bilde og navn på alle ansatte.													
5.3.4	3	Det finnes en lett tilgjengelig oversikt over hvem som er på jobb i miljøet	Samtykkekompetanse handler om pasientens evne til å forstå hva han faktisk sier ja eller nei til. Det er den som er ansvarlig for helsehjelpen, som har ansvar for å vurdere om pasienten har samtykkekompetanse.												
5.4.		Samtykke og samtykkekompetanse	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evalueringskåre	Enhetskommentarer	Besøkteamets kommentarer								
5.4.1	1	Samtykke blir innhentet før opplysninger deles med andre enn henvisende instans, oppfølgende instans eller fastlegen.		LOV-1999-07-02-63 §4-1, § 4-2 og §4-3											

5.4.2	1	Pasienter og pårørende, inkludert søsken dersom aktuelt, informeres om aktuell behandling inkludert medisiner, og hva som kan forventes mht. effekt og bivirkninger.	Kan gjøres unntak for pasienter over helserettsslig alder. Det er ikke nok med innhenting av en generell samtykke. Det optimale er at pasienter gis et valg mellom tilnærmingene med orientering om deres sterke og svake sider.	Nasjonale pasientforløp PBU kap.5, LOV-1999-07-02-63 kapittel 3 og 4, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.4, Nasjonale pasientforløp PBU kap.3,												
5.4.3	1	Pasientenes samtykkekompetanse er vurdert og journalført i tilknytning til spørsmål som krever samtykke.	Samtykkekompetanse handler om pasientens evne til å forstå hva han faktisk sier ja eller nei til. Det er den som er ansvarlig for helsehjelpen, som har ansvar for å vurdere om pasienten har samtykkekompetanse.	LOV-1999-07-02-63 §4-3, §4-4 §4-5												
5.4.4	1	Når pasientene ikke er samtykkekompetente blir deres synspunkter innhentet, notert og ivarettatt i tråd med lovverket.		LOV-1999-07-02-63 §4-3, §4-4 §4-5												
5.4.5	1	Når pasientene ikke er samtykkekompetente blir pårørende sine synspunkter innhentet, notert og ivarettatt i tråd med lovverket.		LOV-1999-07-02-63 §4-3, §4-4 §4-5												
5.4.6	1	Navnet på den/de som har foresatte ansvaret og hvem som har daglig omsorg er journalført.														
5.5.		Barnevernsansvarlig	Utfyllende beskrivelse/ kommentar													
5.5.1	3	Enhetene har kontakt med barnevernsansvarlig i eget foretak.														
		Spørsmål om forbedringsarbeid når det gjelder informasjon, samtykke og taushetsplikt siste året														
		Hvilke mål har dere hatt for forbedring når det gjelder informasjon, samtykke og taushetsplikt siste året?														
		Hva har dere oppnådd av forbedring når det gjelder informasjon, samtykke og taushetsplikt det siste året?														
		Hva har vært hindringene for forbedring når det gjelder informasjon, samtykke og taushetsplikt siste året?														
		Hvordan vil dere videreutvikle enheten når det gjelder informasjon, samtykke og taushetsplikt fremover?														

Rettigheter og lovverk															
6.1		Innleggelse etter PHL Se ellers pkt 5.2 som omhandler informasjon gitt til pasienter og pårørende	Alle pas. legges inn etter PHL. Innleggelse etter PHL §3-2/3-3: her er det frist for vurdering innen 24t. Journal skal føres uten unødigg opphold/snarest.	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer	Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
6.1.1	1	Enheten har rutiner som sikrer at tvangsvedtak og gjennomføring av tvang dokumenteres innen fristene.		LOV-1999-07-02-62 kap. 3 og 4				Nivå 1	10	0	0	0	0	0	0
6.2		Respekt for rettigheter og medvirkning	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer	Nivå 2	1	0	0	0	0	0	0
6.2.1	1	Det finnes skriftlige rutiner for hvordan retten og muligheten til medvirkning på enheten blir ivarettatt og praktisert.		LOV-1999-07-02-62 § 4-2, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4				Nivå 3	0	0	0	0	0	0	
6.2.2	1	Pasienter og pårørende blir informert om sine rettigheter både muntlig og skriftlig.	Helsedirektoratet har fin brosjyre som kan printes ut. KvIP utarbeider filmsnutter som ferdigstilles 1. kvartal 2024 til dette formål.	LOV-1999-07-02-63 kap.3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4				Total	11	0	0	0	0	0	0
6.2.3	1	Pasienter og foresatte mottar tilpasset informasjon og involveres i vurderinger av tilstand og i planlegging av behandlingstiltak og utskriving.		LOV-1999-07-02-63 kap.3, LOV-1999-07-02-64 §40, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4											
6.2.4	1	Enheten har raskt tilgang til tolketjeneste. Familiemedlemmer (eks. foresatt/ søsken) eller personalet brukes ikke utenom nødsituasjoner.		LOV-1999-07-02-63 §3-1, §3-2 og §3-5, Veileder IS-1924 kap 5, Barnekonvensjonen art. 36											
6.3		Klagerett	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer								
6.3.1	1	I informasjonen som utgis kommer det tydelig frem at enheten ønsker å legge til rette for klager fra pasienter og pårørende.		Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4											
6.4		Bruk av fysisk tvang/holdig	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer								
6.4.1	1	Før det treffes vedtak om bruk av tvangsmidler, gis pasienter anledning til å uttale seg, om mulig. Tidligere erfaringer med tvangsbruk kartlegges tidlig i forløpet, og ligger særlig til grunn for vedtaket.		LOV-1999-07-02-62 § 4-2											
6.4.2	1	I etterkant av bruk av tvangsmidler evalueres episoden sammen med pasienten.	Eks: med Experienced Coercion Scale (ECS)	LOV-1999-07-02-62 § 4-2											
6.4.3	1	Ved risiko for gjentatt bruk av tvangsmidler (der pårørende skal ha informasjon), avtales det hvordan informasjonen skal gis.		LOV-1999-07-02-63 §3-3, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 4											
6.5		Samarbeid med barnevern og kommune	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøksteamets kommentarer								
6.5.1	1	Enheten har retningslinjer (inkludert bekymringsmelding ved behov), for hvordan praktisere opplysningsplikten vedrørende pasient og eventuelle søsken til barnevernstjenesten. Ansatte har kjennskap til denne.		LOV-1999-07-02-64 §33											
6.5.2	2	Hvis utskrivelse forsinkes grunnet manglende omsorgstilbud fra barnevern eller kommunen, finnes det retningslinjer for hvordan dette skal håndteres.													
		Spørsmål om forbedringsarbeid når det gjelder rettigheter og lovverk siste året													
		Hvilke mål har dere hatt for forbedring når det gjelder rettigheter og lovverk siste året?													
		Hva har dere oppnådd av forbedring når det gjelder rettigheter og lovverk det siste året?													
		Hva har vært hindringene for forbedring når det gjelder rettigheter og lovverk siste året?													
		Hvordan vil dere videreutvikle enheten når det gjelder rettigheter og lovverk fremover?													

7	Klinisk virksomhetsstyring														
7.1		Evaluering av enheten/teamets arbeid	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Bespøkteamets kommentarer	Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
7.1.1	1	Organisasjonen har et velfungerende IT system for tilstandskoding, prosedyrekoding og Nasjonale pasientforløpskoding.	IT= Informasjons teknologi. Det finnes flere kodeverk. Se Direktorat for e-helse. Med prosedyrekoder menes koding av hvilke tjenester som er utført (NCMP)	Nasjonale pasientforløp PBU kap. 2				Nivå 1	31	0	0	0	0	0	0
7.1.2	1	Brukererfaringer fra pasienter og pårørende innhentes og brukes ved utvikling av tjenestetilbudet.		LOV-2001-06-15-93 §35, FOR-2016-10-28-1250 § 7e og §8d, Nasjonale pasientforløp PBU kap. 6, Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap.3				Nivå 2	8	0	0	0	0	0	0
7.1.3	1	Virksomhetens medarbeidere medvirker i kvalitetsforbedring slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes.	Eks: gjennom deltakelse i KvIP	FOR-2016-10-28-1250 §6-§9				Nivå 3	1	0	0	0	0	0	0
7.1.4	1	Enheten dokumenterer systematisk arbeid for kvalitetsarbeid og pasientsikkerhet. Dette gjelder planlegging, gjennomføring, evaluering og korrigering av virksomhetens aktivitet.	Eks: systematisk arbeid med KvIP	LOV-1999-07-02-61§ 3-4 a, LOV-2017-12-15-107 §5, FOR-2016-10-28-1250 §6 -§9				Total	40	0	0	0	0	0	0
7.2		Læring fra risikosituasjoner	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Bespøkteamets kommentarer								
7.2.1	1	Enheten gjennomgår alvorlige hendelser for at tilsvarende ikke skal skje igjen.	Alvorlige hendelser er ikke nødvendigvis et avvik.	FOR-2016-10-28-1250 §8											
7.2.2	1	Enheten gjennomgår avvismeldinger regelmessig.		FOR-2016-10-28-1250 §8											
7.2.3	1	Enheten gjennomgår vedtak om tvang med personalet minst hver sjette måned, som et ledd i regelmessig og systematisk forebygging av tvang.		LOV-1999-07-02-62											
7.2.4	1	Enheten deler erfaring og kunnskap om håndtering av risikosituasjoner med aktuelle samarbeidspartnere.	F.eks at BUP akutt veileder barnevernet mer i utfordringer som BUP akutt har særlig erfaring med (eks. utagering, selvskadning og suicidal atferd)												
7.3		Samarbeid	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Bespøkteamets kommentarer								
7.3.1	1	Det finnes retningslinjer om samarbeid og kommunikasjon med Poliklinikken.		LOV-1999-07-02-61 §2-1e											
7.3.2	1	Det finnes retningslinjer om samarbeid og kommunikasjon med skoler og PPT.	PPT = Pedagogisk Psykologisk Tjeneste	LOV-1999-07-02-61 §2-1e											
7.3.3	1	Helseforetaket har utpekt en barnevernansvarlig og det finnes oppdaterte avtaler for samarbeid som gjelder enheten og barnevernet.		LOV-1999-07-02-61 §2-1e Barnevernansvarlig i psykisk helsevern for barn og unge Nasjonale faglige råd, 2017											
7.3.4	1	Det finnes retningslinjer om samarbeid og kommunikasjon med legevakt.		LOV-1999-07-02-61 §2-1e											
7.3.5	1	Det finnes retningslinjer om samarbeid og kommunikasjon med Politi.		LOV-1999-07-02-61 §2-1e											
7.3.6	2	Enheten har oversikt over lovpålagte brukerråd og brukerutvalg som finnes på virksomhetsnivå og det legges til rette for at disse kan delta i kvalitetsforbedring og tjenesteutvikling i et kontinuerlig samarbeid.		Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet kap. 3											
7.4		Maler, prosedyrer og protokoller	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Bespøkteamets kommentarer								
7.4.1	1	Enheten benytter maler som ivaretar anbefalingene i Nasjonale pasientforløp (f.eks. for inntakssamtale, utredning, epikrise).		Nasjonale pasientforløp PBU kap. 4											
7.4.2	1	Nye prosedyrer sirkuleres og er lett tilgjengelige.		FOR-2016-10-28-1250 §6c, § 7c og §9											
7.4.3	1	Det finnes skriftlig prosedyre for utskriving.	Den inkluderer når pasienten skriver seg selv ut	FOR-2016-10-28-1250 §7c											
7.4.4	1	Det finnes skriftlig prosedyre for vurdering og tiltak ved suicidalitet (selvmordstanker, selvmordsforsøk og selvmord).	(Dette er en "bør" i lovverket")	Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)											
7.4.5	1	Det finnes prosedyre for håndtering av aggresjon og vold, og bruk av tvang.		FOR-2016-10-28-1250 §7c											
7.4.6	2	Det finnes skriftlige prosedyrer eller husregler for bruk av mobiltelefoner og internett.		FOR-2016-10-28-1250 §7c											
7.4.7	1	Det finnes retningslinjer for håndtering av rusmiddelbruk og ruset person.		FOR-2016-10-28-1250 §7c											

7.4.8	1	Enheten har prosedyre for tilsyn og observasjon av pasienter	(står "bør" i veileder)	Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), FOR-2016-10-28-1250 §7c												
7.4.9	1	Enheten har prosedyre for gjennomgang og oppbevaring av private klær og eiendeler med formål om å sikre at pasienter ikke har med seg gjenstander som ikke skal oppbevares fritt i avdelingen.		LOV-1999-07-02-62 § 4–6 og § 4–7, Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)												
7.4.10	1	Prosedyre for ransaking og vedtak om gjennomgang av rom og eiendeler er tydelige.		FOR-2016-10-28-1250 §7c												
7.4.11	1	Enheten har skriftlig prosedyre for hvordan pasienter som har rømt / er savnet skal håndteres og hvordan iverksatte tiltak (som varsling, etterlysing og tilbakeføring) skal dokumenteres.		FOR-2016-10-28-1250 §7c												
7.4.12	1	Enheten har en prosedyre for skjerming.	Med skjerming menes tiltak som innebærer at en pasient holdes helt eller delvis atskilt fra medpasienter og fra personell som ikke deltar i undersøkelse og behandling av og omsorg for pasienten. Tiltaket iverksettes av behandlingsmessige hensyn eller for å ivareta hensynet til andre pasienter.	FOR-2016-10-28-1250 §7c												
7.4.13	1	Enheten har skriftlige prosedyrer for vurdering av utgangstatus, permisjon og overflytting mellom ulike enheter.	Utgangstatus omhandler f.eks. hvordan pasienten har det og fungerer når vedkommende forlater enheten	Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), FOR-2016-10-28-1250 §7c												
7.4.14	1	Enheten har prosedyrer for å hindre at uvedkommende kommer inn i enheten. Det finnes rutiner for å håndtere brudd på disse, f.eks. når uvedkommende har kommet inn på enheten.		FOR-2016-10-28-1250 §7c												
7.4.15	1	Enheten har prosedyrer for håndtering av medisinske nødsituasjoner. Disse inkluderer når det skal ringes 113 og når vakthavende lege skal tilkalles.		LOV-1999-07-02-61 §3-1, FOR-2016-10-28-1250 §7c												
7.4.16	1	Enheten har en skriftlig prosedyre for kartlegging og ivaretagelse av søsken som pårørende.		LOV-1999-07-02-64, kap. 2 §10a, Pårørendeveileder kap. 5, Nasjonale pasientforløp PBU kap. 4												
7.4.17	1	Enheten har prosedyre for hvordan forebygge seksuelle overgrep og vold.	Prosedyre bør inkludere bevissthet rundt overgrep mellom både pasient/ pasient og ansatt/ pasient	LOV-1999-07-02-61 §2-1 f												
7.5		Enhetens plass i det totale barne- og ungdomspsykiatriske tilbudet i foretaket	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkteamets kommentarer									
7.5.1	1	Målbeskrivelse for enheten er tydelig og er i samsvar med helseforetakets forventninger.	Denne standarden trenger dialog mellom nivå i foretaket, men er satt som nivå 1 og ikke nivå 3, fordi enheten skal sikre at den er et tydelig dokument egnet for målstyring av enheten.													
7.5.2	2	Enheten er representert i sykehusfora hvor beslutninger som har betydning for enheten sin drift tas (f.eks. ressursbruk og faglige rammer).														
7.6		HMS	Utfyllende beskrivelse/ kommentar	Relevante lover, normer, retningslinjer	Evaluering (skåre)	Enhetens kommentarer	Besøkteamets kommentarer									
7.6.1	2	Enheten gjennomfører rutinemessig HMS-kartlegging i vernerunde, som er i tråd med foretakets overordnede HMS-plan.	HMS omhandler Helse, Miljø og Sikkerhet	FOR-1996-12-06-1127												
7.6.2	2	Lederen får tydelige forventninger om resultatmål fra sin overordnet.														
7.6.3	1	Enheten har et avvikssystem og et system for implementering av forbedringsarbeid i HMS.	Avvik er generelt sett hendelser som faller utenfor det som regnes som normalen. Innenfor helse, miljø og sikkerhet (HMS) klassifiseres alle uønskede hendelser, som kan føre til eller har ført til skade, som HMS-avvik	LOV-1999-07-02-61 §2-2 og §3-4a, LOV-1999-07-02-64 §17, LOV-2017-12-15-107 §5, FOR-2016-10-28-1250 § 6g), FOR-2016-10-28-1250 §8												
7.6.4	2	Enheten har årlig revisjon av HMS - handlingsplaner.	En HMS-handlingsplan er et utfyllende og detaljert dokument som inneholder en oversikt over alle HMS-tiltak man ønsker å utføre. Grunnlaget for handlingsplanen dannes gjerne gjennom kartlegging og risikovurdering, vernerunde, statistikk og erfaringer ved enheten.	FOR-1996-12-06-1127												
7.6.5	2	Enheten har utarbeidet et årshjul som viser årlige aktiviteter og oppgaver.	Årshjul er en enkel registrering og oversiktlig framstilling av hendelser og aktiviteter, over et år.	FOR-2016-10-28-1250 §6-§9												
7.6.6	2	Enheten har en miljøprofil som vises blant annet i kildesortering av ikke-farlig avfall.														
7.6.7	3	Enheten har rutiner for å ivareta HMS-ansvaret overfor følgepersonal og sikrer at alt personell som utfører sitt arbeid i enheten har et forsvarlig arbeidsmiljø. (jf. AML §2.2)	Følgepersonal kan f.eks. være miljøpersonale fra en institusjon som følger pasient ved innleggelse.													

[illegible]

	Relevante lover, normer, retningslinjer	Opprinnelig	Sist endret (jmf ref. i standard)	Kommentar			Standard	Antall	Møtt	Delvis møtt	Ikke møtt	Vet ikke	Ikke aktuelt	% Møtt av aktuelle standarder
	Nasjonale faglige råd for bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet			Bruker- og pårørendemedvirkning i rus- og psykisk helsefeltet - Helsedirektoratet			Nivå 1	152	0	0	0	0	0	0
	Forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser og arbeidslokaler (arbeidsplassforskriften)	FOR-2011-12-06-1356	FOR-2024-04-10-616 (Oppdatert i skjema 03.07.24)				Nivå 2	47	0	0	0	0	0	0
	Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift (TEK 17))	FOR-2017-06-19-840	FOR-2023-06-22-1092 (Oppdatert i skjema 15.11.2023)				Nivå 3	11	0	0	0	0	0	0
	Definisjonskatalog - Styringsparametre og nasjonale kvalitetsindikatorer medisin og helsefag (HSØ RHF 2015)	HSØ RHF 2015	HSØ RHF 2019				Total	210	0	0	0	0	0	0
	Forskrift om barns opphold i helseinstitusjon	FOR-2000-12-01-1217	FOR-2021-09-20-2838, BOR-2025-11-21-2304 (oppdatert i skjema 22.01.26)	Oppdatert - aktuelt for revisjon 2026 (std. 4.5.1)										
	Forskrift om brannforebygging	FOR-2015-12-17-1710	FOR-2020-06-11-1176											
	Forskrift om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern m.m. (psykisk helsevernforskriften)	FOR-2011-12-16-1258	FOR-2021-10-08-2958											
	Forskrift om håndtering av medisinsk utstyr	FOR-2013-11-29-1373	FOR-2023-12-20-2165 (Oppdatert i skjema 03.07.2024)											
	Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten	FOR-2016-10-28-1250	FOR-2020-02-04-119											
	Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp	FOR-2008-04-03-320	FOR-2022-06-02-977											
	Forskrift om pasienters, ledsageres og pårørendes rett til dekning av utgifter ved reise til helsetjenester (pasientreiseforskriften)	FOR-2015-06-25-793	FOR-2023-12-19-2234 (Oppdatert i skjema 03.07.24), FOR-2025-12-15-2590 (oppdatert i skjema 22.01.26)	Oppdatert - aktuelt for revisjon 2026 (std. 5.2.7)?										
	Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger (spesialistforskriften)	FOR-2016-12-08-1482	FOR-2023-08-25-1372 (Oppdatert i skjema 03.07.2024)											
	Forskrift om individuell plan ved ytelse av velferdstjenester	FOR-2022-06-22-1110	FOR-2024-10-11-2453											
	Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften)	FOR-1996-12-06-1127	FOR-2017-06-09-719											
	Helsenorge: Individuell plan og koordinator			Individuell plan - en rettighet - Helsenorge										
	Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)	LOV-1999-07-02-62	LOV-2022-12-20-115											
	Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)	LOV-1998-07-17-61	ØOV-2025-06-20-39 (Oppdatert i skjema 22.01.26)											
	Lov om helseforetak m.m. (helseforetaksloven)	LOV-2001-06-15-93	LOV-2022-06-10-37, LOV-2025-06-20-96 (Lov om dokumentasjon og arkiv; oppdatert i skjema 22.01.26)											
	Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)	LOV-1999-07-02-64	LOV-2023-04-28-8 (Oppdatert i skjema 15.11.2023), LOV-2025-06-20-96 (lov om dokumentasjon og arkiv, oppdatert i skjema 22.01.26)											
	Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)	LOV-1999-07-02-63	LOV-2024-06-25-53 (Oppdatert i skjema 03.07.2024), LOV-2025-06-20-39	Oppdatert 2025-aktuelt for revisjon 2026										
	Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven)	LOV-1999-07-02-61	LOV-2024-06-25-53 (Oppdatert i skjema 03.07.2024)											
	Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten mv. (helsetilsynsloven)	LOV-2017-12-15-107 opphever LOV-1984-03-30-15	LOV-2023-04-28-9 (Oppdatert i skjema 15.11.2023) LOV-2025-06-20-74 (Lov om endringer i helsetilsynsloven mv. (ny meldeordning for alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten, aktuelt for revisjon 2026)	Oppdatert - aktuelt for revisjon 2026										
	Nasjonale faglige råd for Barnevernansvarlig i psykisk helsevern for barn og unge			https://www.helsedirektoratet.no/faglige-rad/barnevernansvarlig-i-psykisk-helsevern-for-barn-og-unge										
	Nasjonal faglig retningslinje for selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	Retningslinje selvmordsforebygging i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)	2024	https://www.helsedirektoratet.no/retningslinjer/selvordsforebygging-i-psykisk-helsevern-og-tsb										
	Psykiske lidelser – barn og unge (Nasjonale pasientforløp)	Nasjonale pasientforløp PBU https://www.helsedirektoratet.no/pakkeforlop/psykiske-lidelser-barn-og-unge	30.09.2022											
	Rett til opplæring i barnevern- og helseinstitusjon, og i hjemmet ved langvarig sykdom (Udir-6-2014)	Udir-6-2014	11.03.2021											
	Rundskriv Barn som pårørende	IS-5/2010	Erstattet av Pårørendeveileder kapittel 5											

		Samarbeid mellom barneverntjenester og psykiske helsetjenester til barnets beste	IS-11/2015	2020	Ligger tilgjengelig på nett: https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/samarbeid-mellom-barneverntjenester-og-psykiske-helsetjenester-til-barnets-beste/Samarbeid%20mellom%20barneverntjenester%20og%20psykiske%20helsetjenester%20til%20barnets%20beste.pdf/_attachme nt/inline/3318e1cd-d0cb-4314-9990-f17b9d5a40ec:3ac134796a4fd80095714fb43a577d6d3f16331c/Samarbeid%20mellom%20barneverntjenester%20og%20psykiske%20helsetjenester%20til%20barnets%20beste.pdf												
		St.meld. nr. 47 (2008-2009). Samhandlingsreformen: Rett behandling – på rett sted – til rett tid. Oslo: Helse-og Omsorgsdepartementet (HOD); 2012.	HOD, 2012														
		Veileder om kommunikasjon via tolk for ledere og personell i helse- og omsorgstjenestene	IS-1924	2011	Ligger tilgjengelig på nett: https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/kommunikasjon-via-tolk-for-ledere-og-personell-i-helse-og-omsorgstjenestene/Go d%20kommunikasjon%20												
		Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten (Pårørendeveileder)	Pårørendeveileder (Hdir) https://www.helsedirektoratet.no/veileder/paerorendeveileder	13.03.2024 (Oppdatert i skjema 03.07.2024)													